

monoparentals, la situació més freqüent és la convivència amb la mare (77,9%). Pel que fa als fills que formen part d'una família reconstituïda, el 26,5% són fills comuns de la parella que conviu amb germanastres a la llar i la resta són fills d'unions anteriors (el 50,3% són fills de la mare i el 23,2%, fills del pare).

El 55% dels fills que viuen amb els pares són menors de 16 anys

Del total de 2.236.361 fills que viuen amb els pares, la majoria són menors de 16 anys (55%). Quan són més petits, els fills viuen més freqüentment amb els dos progenitors. Així, més del 80% dels nens menors de 6 anys conviu en una família biparental; en canvi, entre els 12 i els 15 anys la proporció disminueix fins al 72%.

Per contra, la proporció de fills que viu en famílies reconstituïdes i en nuclis monoparentals s'incrementa amb l'edat dels nens. Si el 6,5% dels menors de 3 anys viuen en famílies reconstituïdes, aquesta proporció s'eleva fins al 10,5% en el cas dels fills entre 12 i 15 anys. En el cas dels nuclis monoparentals formats per un progenitor femení, el 8% dels fills menors de 3 anys viuen en aquest tipus de família, mentre que entre els 12 i els 15 anys la proporció és del 13,5%.

Canvis en les estructures familiars

En el decenni 2001-2011 s'han produït canvis rellevants en les estructures familiars de Catalunya. Els matrimonis han augmentat, però han reduït el pes i han passat de representar el 79% dels nuclis familiars l'any 2001 al 69% l'any 2011. En canvi, han guanyat pes altres formes de convivència, com les parelles de fet, les famílies monoparentals i les famílies reconstituïdes.

En el cas de les parelles de fet, hi ha 343.123 parelles que representen el 15,4% del total de nuclis i gairebé s'han triplicat respecte de l'any 2001. La composició per edats correspon a una població jove, on els efectius més nombrosos es troben entre els 30 i 34 anys en els dos sexes. Si es considera l'estat civil dels components de la parella, el 62,3% del total de parelles de fet estan formades per dues persones solteres i, el 37,7% són parelles en què almenys un dels seus membres ha estat casat anteriorment (separats/ades, divorciats/ades o vidus/vídues).

Les llars monoparentals s'han incrementat un 38,6% en deu anys i han passat de 248.649 del 2001 a 344.677 l'any 2011, de les quals els 78,1% estan formades per mares amb fills. La composició per estat civil de les llars monoparentals està canviant, de manera que la monoparentalitat comença a tenir més relació amb la incidència del divorci i les separacions que no pas amb la viduitat. Així ho indica la pèrdua de pes relatiu de les persones vídues en el conjunt d'aquest tipus de famílies, que ha passat del 40,6% al 31,9%.

Pel que fa a les famílies reconstituïdes, se n'han registrat 95.209, que representen el 6,6% dels nuclis amb fills. Predominen les formades exclusivament amb fills no comuns (62,3%), mentre que les formades amb fills comuns i no comuns són el 37,7%.

D'altra banda, l'any 2011 hi havia 13.703 nuclis familiars de parelles del mateix sexe, de les quals 10.070 eren parelles d'homes i 3.633 eren parelles de dones. El 88,5% d'aquests nuclis familiars no tenien cap fill a la llar.

Anàlisi territorial

L'Alt Pirineu i Aran, amb 2,4 persones per llar, és l'únic àmbit territorial que es troba per sota la mitjana catalana (2,5 persones per llar). En aquest àmbit les llars unipersonals representen el 30% de les llars, quasi 7 punts per sobre la mitjana catalana. A l'altre extrem, els àmbits de les Terres de l'Ebre i les Comarques Centrals, amb una grandària de 2,6 persones per llar, són els que tenen la proporció més baixa de llars unipersonals (al voltant del 21%, 2 punts per sota la mitjana catalana) i al mateix temps registren el pes més elevat de llars de més grandària (2,3% de llars de 6 i més membres, enfront de l'1,8% del conjunt de Catalunya).

L'àmbit de les Comarques Gironines registra les proporcions més altes de fills que viuen en famílies reconstituïdes, amb un 10,5%. Les proporcions més altes de fills que viuen en famílies monoparentals es localitzen en l'àmbit Metropolità i l'Alt Pirineu-Aran, amb un 21,7% cadascun d'ells. En canvi, les Terres de l'Ebre (75,9%) i el Camp de Tarragona (73,9%) destaquen per registrar més proporcions de fills que viuen en una família biparental.

Taula 1. Llars segons el nombre de persones. Catalunya. 2001 i 2011

Nombre de llars

	Nombre de persones						Grandària	
	1	2	3	4	5	6 i més	Total	mitjana
2001	484.624	647.572	518.893	462.989	138.044	63.734	2.315.856	2,7
%	20,9	28,0	22,4	20,0	6,0	2,8	100	
2011	686.810	933.679	631.635	512.646	127.702	52.472	2.944.944	2,5
%	23,3	31,7	21,4	17,4	4,3	1,8	100	

Font: Idescat.

Taula 2. Llars segons el nombre de famílies. Catalunya. 2001 i 2011

Nombre de llars

	Llars no familiars			Llars familiars			Total
	unipersonals	2 persones o més	total	unifamiliars	plurifamiliars	total	
2001	484.624	27.767	512.391	1.793.092	10.373	1.803.465	2.315.856
%	20,9	1,2	22,1	77,4	0,4	77,9	100
2011	686.810	50.419	737.229	2.199.420	8.295	2.207.715	2.944.944
%	23,3	1,7	25,0	74,7	0,3	75,0	100

Font: Idescat.

Taula 3. Nuclis familiars. Catalunya. 2001 i 2011

	Parella sense fills	Parella amb fills	Pare amb fills	Mare amb fills	Total nuclis
2001	560.068	984.310	49.884	198.765	1.793.027
%	31,2	54,9	2,8	11,1	100,0
2011	780.142	1.096.819	75.461	269.216	2.221.638
%	35,1	49,4	3,4	12,1	100,0

Font: Idescat.

Taula 4 . Famílies reconstituïdes per tipus de nucli i fills. Catalunya. 2011

Tipus de nucli	Fills comuns i no comuns	Fills no comuns	Total
Matrimonis		23.872	30.616
Parelles de fet		12.037	28.683
Total	35.909	59.299	95.208

Font: Idescat

Taula 5. Fills segons el tipus de nucli familiar on viuen. Catalunya. 2011

	2011	%
Famílies biparentals	1.598.257	71,5
Matrimoni	1.448.112	64,8
Parella de fet	150.145	6,7
Famílies monoparentals	464.064	20,7
Pare	102.413	4,6
Mare	361.651	16,1
Famílies reconstituïdes	174.040	7,8
Fills comuns	46.111	2,1
Fills de la mare	87.483	3,9
Fills del pare	40.446	1,8
Total	2.236.361	100

Font: Idescat.

Taula 6. Fills menors de 16 anys per edat i tipus de nucli. Catalunya. 2011

	Famílies biparentals			Famílies reconstituïdes	Famílies monoparentals			Total
	Matrimonis	Parelles de fet	Total		Pare sol	Mare sola	Total	
0 a 2 anys	156.238	48.868	205.106	16.111	7.309	19.761	27.070	248.287
3 a 5 anys	168.112	34.483	202.595	17.366	8.055	24.201	32.256	252.218
6 a 8 anys	162.919	21.122	184.041	17.832	8.404	26.463	34.867	236.740
9 a 11 anys	147.840	13.426	161.266	18.839	8.326	28.164	36.490	216.595
12 a 15 anys	182.321	11.088	193.409	27.933	9.763	36.013	45.776	267.118
Total	817.430	128.987	946.417	98.081	41.857	134.602	176.459	1.220.958

Percentatges

	Famílies biparentals			Famílies reconstituïdes	Famílies monoparentals			Total
	Matrimonis	Parelles de fet	Total		Pare sol	Mare sola	Total	
0 a 2 anys	62,9	19,7	82,6	6,5	2,9	8,0	10,9	100
3 a 5 anys	66,7	13,7	80,3	6,9	3,2	9,6	12,8	100
6 a 8 anys	68,8	8,9	77,7	7,5	3,5	11,2	14,7	100
9 a 11 anys	68,3	6,2	74,5	8,7	3,8	13,0	16,8	100
12 a 15 anys	68,3	4,2	72,4	10,5	3,7	13,5	17,1	100
Total	66,9	10,6	77,5	8,0	3,4	11,0	14,5	100

Font: Idescat.

Taula 7. Llars segons el nombre de persones. Catalunya i àmbits del Pla territorial. 2011

	% nombre de persones						Total	Total llars	Grandària mitjana
	1	2	3	4	5	6 i més			
Metropolità	23,5	32,0	21,4	17,2	4,2	1,7	100	1.878.818	2,5
Comarques Gironines	23,1	31,8	20,8	17,3	4,9	2,1	100	286.095	2,6
Camp de Tarragona	23,6	31,0	21,1	17,8	4,6	1,9	100	201.578	2,6
Terres de l'Ebre	21,1	30,8	23,4	17,5	4,9	2,3	100	71.786	2,6
Ponent	22,8	30,0	22,7	18,1	4,6	1,7	100	140.707	2,6
Comarques Centrals	21,9	31,2	22,5	17,5	4,6	2,3	100	150.960	2,6
Alt Pirineu i Aran	29,8	29,7	19,8	15,5	3,3	1,9	100	31.063	2,4
Penedès	22,9	31,7	21,3	18,6	4,1	1,5	100	183.935	2,5
Catalunya	23,3	31,7	21,4	17,4	4,3	1,8	100	2.944.944	2,5

Font: Idescat.

Taula 8. Fills segons el tipus de nucli. Catalunya i àmbits del Pla territorial. 2011

	Famílies biparentals			Famílies reconstituïdes	Famílies monoparentals			Total
	Matrimonis	Parelles de fet	Total		Pare sol	Mare sola	Total	
Metropolità	905.275	97.007	1.002.282	103.254	63.491	242.213	305.704	1.411.240
Comarques Gironines	137.949	16.458	154.407	23.114	10.250	32.762	43.012	220.534
Camp de Tarragona	107.492	9.426	116.918	12.637	6.315	22.292	28.607	158.162
Terres de l'Ebre	39.802	2.625	42.427	3.986	2.575	6.921	9.496	55.909
Ponent	73.363	4.890	78.253	8.602	5.860	15.326	21.186	108.041
Comarques Centrals	78.688	7.469	86.157	9.474	5.988	17.532	23.520	119.151
Alt Pirineu i Aran	12.661	1.700	14.361	1.851	1.076	3.404	4.480	20.692
Penedès	92.881	10.572	103.453	11.122	6.857	21.199	28.056	142.631
Catalunya	1.448.112	150.145	1.598.257	174.040	102.413	361.651	464.064	2.236.361

Percentatges

	Famílies biparentals			Famílies reconstituïdes	Famílies monoparentals			Total
	Matrimonis	Parelles de fet	Total		Pare sol	Mare sola	Total	
Metropolità	64,1	6,9	71,0	7,3	4,5	17,2	21,7	100
Comarques Gironines	62,6	7,5	70,0	10,5	4,6	14,9	19,5	100
Camp de Tarragona	68,0	6,0	73,9	8,0	4,0	14,1	18,1	100
Terres de l'Ebre	71,2	4,7	75,9	7,1	4,6	12,4	17,0	100
Ponent	67,9	4,5	72,4	8,0	5,4	14,2	19,6	100
Comarques Centrals	66,0	6,3	72,3	8,0	5,0	14,7	19,7	100
Alt Pirineu i Aran	61,2	8,2	69,4	8,9	5,2	16,5	21,7	100
Penedès	65,1	7,4	72,5	7,8	4,8	14,9	19,7	100
Catalunya	64,8	6,7	71,5	7,8	4,6	16,2	20,8	100

Font: Idescat.

Nota metodològica

L'Idescat difon els resultats del Cens de població i habitatges 2011 referits a les llars i famílies. Es presenten dades dels diferents tipus d'estructures familiars i de la població que resideixen en aquestes llars.

El Cens de població i habitatges 2011 és una operació estadística d'àmbit estatal, duta a terme per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) amb la col·laboració de l'Idescat. Aquest Cens combina l'aprofitament del registres administratius amb l'enquesta per mostreig i el recompte dels edificis. A Catalunya la mostra efectiva de l'enquesta està formada per 622.070 persones entrevistades, xifra que correspon al 8,3% de la població. Atès que les dades provenen d'enquesta, els resultats no sempre permeten oferir un detall territorial complet.

Definicions:

Llar: conjunt de persones que resideixen habitualment en el mateix habitatge. Per tant, el concepte de llar s'assimila al d'habitatge familiar principal. Es poden distingir entre dos tipus de llars: les unipersonals, formades per una sola persona, i les multipersonals, formades per dues persones o més.

Família: grup de dues persones o més que resideixen en el mateix habitatge familiar i tenen vincles de parentiu, de sang o polítics, amb independència del seu grau.

Nucli familiar: unitat jeràrquica intermèdia entre l'habitant i la família. Pot ser de quatre tipus: parella sense fills; parella amb un fill o més; pare amb un fill o més i mare amb un fill o més. Per formar part del nucli familiar dels seus pares, els fills no han d'estar aparellats ni tenir fills.

Família biparental: família formada per una parella amb un fill o més.

Família monoparental: família formada per un sol progenitor i un fill o més.

Família reconstituïda: família formada per una parella, pels fills que un dels membres de la parella o tots dos tenien anteriorment i, si s'escau, pels fills comuns.

Més informació sobre aquesta activitat a www.idescat.cat/n1910

Servei de premsa Telèfon +34-93.557.30.50 premsa@idescat.cat

Totes les notes de premsa a www.idescat.cat/premsa